

> REPORTATGE

Gitats de pau i treva

Es presenten els Bandolers i trabucaires d'en Montserrat Poch

// MARC ORTIZ DE URBINA

Banyeres viurà aquesta tarda la presentació en societat dels Bandolers i trabucaires d'en Montserrat Poch. Un projecte iniciat ara fa dos anys, però que encara no havia pogut veure la llum a causa de l'alt grau d'exigència dels membres d'aquesta entitat. En tot moment, han volgut evitar la superficialitat. No han volgut crear un grup de trabucaires per sortir a fer soroll per la festa major; no. La gran majoria són grans aficionats a la història i han dut a terme una profunda recerca per posar a punt un ball parlat que recupera alguns textos històrics i que, alhora, n'estrena de propis. En tot cas, el component parlat i de representació té tanta importància –o més– que el propi ball de cercavila i el soroll dels trets.

El treball de recerca ha estat molt minuciós i ha permès seleccionar els bandolers que han considerat més significatius de la història del bandolerisme català. Hi són Joan de Serrallonga, Perot Rocaguinarda, el Canonge Coffi, el Testafort, Capa Blanca... i així fins a 15, (14 homes i una dona). Un d'ells és el que dona nom al grup: Montserrat Poch. Per cert, un nom aparentment femení, però que es refereix a un home. Sense cap mena de dubte, es tracta del bandoler que va estar més vinculat a les comarques penedesenques. No va ser el seu àmbit exclusiu, però sí hi ha un bandoler vinculat al Baix Penedès, aquest no és altre que Montserrat Poch.

Nascut a Vallbona d'Anoia l'any 1528 i mort a Barcelona el 28 de desembre del 1578, va integrar juntament amb els seus germans Pere i Joan una banda molt temuda que operà especialment a les comarques de l'Anoia i el Penedès, però que també feu incursions per la vegueria de Lleida, per Andorra i terres de Foix (on, el 1571, nou membres de la seva banda foren presos pel comte). L'onze d'abril del 1570, la quadrilla de Poch va matar el comissari reial Pere Mateu a la carretera de Piera i Vallbona, malgrat la nodrida escorta que portava. Els anys de major activitat van ser entre el 1570 i 1578. Poch va ser capturat a Vilafranca del Penedès, sembla que la justícia va oferir a Montserrat l'amnistia a canvi d'exiliar-se a Mallorca el 1570 (o s'hi va fugar, segons altres versions). Però va tornar a delin-



Els components de l'entitat, en una imatge de grup a Banyeres del Penedès

DIARI

quir de nou. Tornat a Catalunya, ja sol, després d'haver vagat per Canet de Mar i Mataró i d'haver-se refugiat a Horta (Barcelona), el 1578 va ser capturat, torturat i executat sota l'autoritat del virrei Fernando de Toledo,

prior de Castella (1571-1580). Una vida de sobresalts que el va convertir en un personatge recordat durant moltes generacions.

La qualitat del grup no només rau en la recerca història dels personatges. Les peces

de roba que llueixen tots els personatges, i els seus detalls, tampoc no tenen cap element gratuït. Tot té una justificació històrica, des del qui va sempre amb els pantalons arromangats fins qui utilitza un mocador. Tampoc no és casual que hi hagi bandolers que van amb espadenyes de betes, mentre que d'altres utilitzen botes. En total, per tenir a punt els vestits i adquirir els trabucs (els han escollit de gamma alta) han fet una inversió de 21 mil euros. De fet, aquest és un dels motius que ha fet que el procés de preparació del ball s'hagi allargat tant.

Avui a les set de la tarda, la plaça de l'Ajuntament de Banyeres serà testimoni de la seva estrena. En aquesta ocasió representaran un assalt al Virrei i recuperaran els impostos per al poble. Una animadora s'encarregarà de fer participar tota la mainada assistent perquè pugui col·laborar amb els bandolers. Tot seguit, el personatge de Montserrat Poch farà una crida a tots els trabucaires de Catalunya per lluitar pels drets i les llibertats dels catalans. A l'acabar la representació, tindrà lloc l'apadrinament a càrrec del Drac de Banyeres i, posteriorment, els bandolers faran emmudir tota la plaça amb els seus trabucs.

Per emmarcar aquest element tradicional, els Bandolers i trabucaires d'en Montserrat Poch han organitzat al mateix poble una exposició cedida per la Coordinadora de Trabucaires de Catalunya. La mostra estarà oberta durant tota la festa major i hi haurà imatges de bona part dels grups de bandolers i trabucaires del principat. Però a banda de les imatges, hi ha un complement a aquesta mostra molt especial, amb autèntiques peces de col·leccionista. Entre les joies exposades, s'hi podrà trobar una llista amb tots els noms del sometent de Banyeres, tres pistoles de doble canó de mitjans del segle XIX i un trabuc de l'any 1808, tots amb procedència de famílies de Banyeres. Els seus noms quedaran en l'anonimat.

Banyeres ja té un nou element per a la seva festa. Un element que sorgeix arran de la iniciativa de gent del poble, però també d'arreu d'una de les comarques que viu més la cultura popular. Des d'avui, el lema *gitats de pau i treva* passarà a formar part del seu imaginari festiu.

l'orgue, una joia del Vendrell



072

dies per marxar

Avui divendres, 10 de juliol, la missa de 8 del vespre serà acompanyada per la coral BIRKENHEAD SCHOOL CHAPEL CHOIR. En acabar, els mateixos integrants ens oferiran un concert que començarà a 2/4 de 9 del vespre. L'entrada és lliure.

Us convidem a l'inauguració de l'exposició d'aquarel·les en benefici de la restauració de l'orgue a càrrec de Jordi Llucà Martí. L'acte tindrà lloc demà, dissabte 11 de juliol, a les 7 de la tarda al local de La Fusteria C/Major, 16. Els horaris per visitar l'exposició són: feiners de 19h a 20.30h i festius de 12h a 14h i de 19h a 20.30h. L'exposició romandrà oberta fins al 31 de juliol de 2009.

ATENCIÓ: Durant els mesos de juliol i agost NO es realitzaran visites guiades els dissabtes a l'orgue, ni atendrem els dimecres i divendres a la rectoria. Però si voleu concertar una visita a l'orgue, apadrinar o preguntar per l'estat dels apadrinaments podeu trucar al telèfon de l'orgue i us atendrem. Telf.: 626.19.19.65.

l'orgue, una joia del Vendrell

També podeu consultar: <http://aaov.wordpress.com>

enviar un correu a: orgue.vendrell@gmail.com

o trucar al: 626.19.19.65